

**GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
DEPARTAMENT MONITORINGU ŚRODOWISKA
REGIONALNY WYDZIAŁ MONITORINGU ŚRODOWISKA W LUBLINIE**

**Sprawozdanie
z monitoringu regionalnego wód podziemnych
na terenie województwa lubelskiego
w 2019 roku**

Lublin, sierpień 2022 r.

Źródła występujące na Lubelszczyźnie pełnią istotną rolę w zasilaniu rzek, wpływając na zasobność wodną regionu. Są rezerwuarami czystej wody, umożliwiając powstawanie specyficznych ekosystemów w bezpośrednim sąsiedztwie wypływu wody. Województwo lubelskie to obszar występowania, poza regionem tatrzańskim, najwydajniejszych źródeł w Polsce.

Monitoring wód podziemnych jest jednym z podstawowych narzędzi służących do oceny stanu tych wód. Celem prowadzenia monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń.

Badania źródeł na terenie Lubelszczyzny ze względu na bogactwo ich występowania ma wieloletnią tradycję. Źródła o szczególnych walorach, będące m.in. pomnikami przyrody, powiązane z tradycją i kulturą ziemi Lubelskiej, uwzględniane były w wojewódzkich programach państwowego monitoringu środowiska.

W 2019 roku w ramach monitoringu regionalnego wód podziemnych Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Lublinie prowadził badania jakości wód 13 źródeł z terenu Roztocza w celu oceny ich stanu chemicznego. Zakres pomiarów obejmował 42 wskaźniki: temperaturę, przewodność elektryczną właściwą w 20°C, pH, tlen rozpuszczony, ogólny węgiel organiczny, amoniak, azotany, azotyny, fosforany, fluorki, chlorki, wodorowęglany, siarczany, sól, potas, wapń, magnez, żelazo, antymon, arsen, chrom ogólny, cyjanki wolne, cynk, kadm, kobalt, mangan, miedź, nikiel, selen, srebro, ołów, wanad, bar, beryl, bor, glin, molibden, rtęć, tal, tytan, uran oraz cynę.

Ocena jakości wód źródeł została dokonana w oparciu o rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. *w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych* (Dz.U. 2019 poz. 2148).

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych wykonywana jest na podstawie wartości granicznych określonych w rozporządzeniu i obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych:

- klasa I – wody bardzo dobrej jakości,
- klasa II – wody dobrej jakości,
- klasa III – wody zadowalającej jakości,
- klasa IV – wody niezadowalającej jakości,
- klasa V – wody złej jakości.

Klasy jakości wód podziemnych I – III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV i V oznaczają słaby stan chemiczny. Przy ocenie stanu chemicznego wód podziemnych w punkcie pomiarowym dopuszcza się przekroczenie wartości granicznych elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych, gdy jest ono spowodowane przez naturalne procesy, a przekroczenie mieści się w granicach przyjętych dla kolejnej niższej klasy jakości wód podziemnych.

Wyniki badań źródeł przeprowadzone w 2019 roku wykazały naturalny skład wód, a stężenia większości ocenianych wskaźników fizykochemicznych nie przekraczały normatywów jakości klasy I i II. W kilku źródłach stwierdzone ilości wapnia i wodorowęglanów spełniały wymagania klasy III. Wartości tych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów geochemicznych zachodzących w wodach podziemnych i nie świadczą o zanieczyszczeniu wód.

Dobry stan chemiczny stwierdzono we wszystkich 13 punktach pomiarowych, w tym:

- w 1 źródle – wody bardzo dobrej jakości – klasa I – 7,7%,
- w 11 źródłach – wody dobrej jakości – klasa II – 84,6%,
- w 1 źródle – wody zadowalającej jakości – klasa III – 7,7%

Wyniki klasyfikacji elementów fizykochemicznych wód podziemnych badanych w 2019 roku przedstawiono na poniższym wykresie.

